

ální levice k bojovnému nástroji politických, hospodářských a sociálních výbojů proletariátu, straně komunistické, ačkoliv o této věci bylo debatováno dost a dost. Kdyby byl tento poměr vyřešen správně, kdyby nebyl býval vyřešen v tom smyslu, že levý intelektuál hledal své místo ve straně levice, nedošlo by k řadě nedorozumění, k řadě mírně řečeno trapných příhod, z nichž poslední bylo vystoupení sedmi českých umělců proti této straně. Neboť být levým, mít sympatie s boji proletářských davů, či věřit, že sociální revoluce je východiskem z nynějšího zakletého kruhu, anebo dokonce i bojovat na frontě kulturní levice, tohleto všechno — domníváme se — není oprávněním být v komunistické straně, zvláště když tato strana chce být souručenstvím aktivních, disciplinovaných bojovníků na poli konkrétních politických a hospodářských zápasů dneška.

Leč ignorovat její existenci, stát nad ní, zvláště když intelektuální levice může počítat na její podporu ve svých záměrech, není jen nesprávné, ale také nesmyslné. V ní může, ale nemusí! Nad ní? Nikdy ne! Ale vždycky s ní!

Tyto poznámky, domníváme se, mohou být akceptovány intelektuální levicí. Ujasnění tohoto poměru naznačí i ono sudidlo, které hledají Literární noviny k měření levosti. A bude to také náznakem hranic levice a Levé fronty.

Josef Hora: VÝCHOVA K MODERNOSTI

Karel Teige polemizuje už po několik měsíců s „likvidátory, fašisty, zrádci a sociálpatrioty“. Tak totiž nazývá sedm spisovatelů, kteří odešli z komunistické strany, a mne mezi nimi. V posledním ReDu věnuje této polemice se mnou — a tentokrát už také s Vančurou — šest petitových sloupců, jež mohly být, jak je v tomto komunistickém orgánu moderního umění zvykem, vyplněny účelněji články o sadismu u Lautréamonta, fotomontážemi z krejčířských salónů a podobně. Podobné činnosti se věnuje také Tvorba, Dav a Signál. V Davu je už dnes Teige jmenován takořka oficiálně „předsedou generace“ a my se z toho radujeme, že se mu tohoto uznání od mladých konečně dostává. Bojuje jejich jménem, razí za ně hesla, k nimž teze dnes dodává polbyro se stejnou promptností jako kdysi „dada“. Konečně se dostal tam, kde už mohl být dávno, do úlohy avantgardního vůdce levé, opravdové levé, to jest komunistické kulturní fronty.

Rozumím-li dobře Teigovým polemikám, jež si sám poslanec Haken pochvaluje jako bolševicky řádné kopance do břicha, chápu-li i těch posledních šest sloupců v ReDu, pak asi hlásá Teige toto: sedm literátů zradilo komunismus a zradilo tím i moderní umění. Neboť nová je (pro Teiga jistě v té dnešní formě) hvězda komunismu a mimo ni není modernosti. Teige si vysvětluje počín sedmi a můj v prvé řadě jako pravý polbyrák. Prodali se za státní ceny, za teplá místečka a velké

kariéry. Jsou to zrádci, epigoni a bankrotáři a hrrr na ně. To je argumentace člověka, jenž je — viz Dav — předsedou generace. Ale je tu naštěstí ještě levá fronta. Vedle básníků ověřených státními cenami jsou tu ještě lidé, kteří mají odvahu zvát se „prokletými básníky a vynálezci a nést hrdě své prokletí se všemi důsledky“. Nebyl by to Teige, aby si v této chvíli nezakoketoval. Ale je to nebezpečná koketérie, jež popouzí k smíchu.

Nikdy nebylo v Čechách méně prokleté generace, než je ta, již je dnes předsedou Teige. Válku prožila u maminek, na dělnické demonstrace po válce se chodila dívat od teplých kamen doma, komunismus projevovala v rozhodných chvílích zpěvem „Dubinušky“ a v poezii si velmi rezolutně zakázala právě ústy Karla Teiga každou dramatičnost, každé vážné rozčilování, chtějíc ji mít smavou a usměvavou, hravou a rozmarnou jako šťastné buržoazní dítě. Schází jen, aby si kamarádi založili nyní organizaci „prokletých“ a tváříce se přitom zasmušile, slabikovali pro zvýšení svého zoufalství teze, jež právě vyšly o bolševizaci literatury v Moskvě. Brzo by je přešel jejich, řekněme, „mauditismus“, až by shledali, že jejich literární a umělecké činy jsou váženy stejně lehce jako činy kteréhokoli jiného poputčika, jenž se domníval přimazat k bolševismu tím, že spílal jeho domnělým nebo skutečným odpůrcům.

Vidím už jasně, že spory s Teigem jsou prozatím marné. Namluvil-li poslanci Hakenovi, že jeho polemiky jsou důkladnými kopanci do břicha, mylí se, neboť ve skutečnosti kope do vzduchu jako to smavé buržoazní děťátko, jež se válí na zádičkách. Já jsem Teigovi namítl, a myslím, že oprávněně, že komunismus nedokáže pokřikem, ale dílem. Chcete-li ukázat, vy všichni z ReDu, Tvorby, Davu a Signálu, že moderního umění není mimo komunismus, to jest mimo komunistickou partaj — což je holý nesmysl, protože se stranou nemá umění nikdy co dělat — tož tedy do práce! Vytvořte nám poezii z ducha svého pojetí komunismu, vytvořte nám z něho prózu nebo drama, film a obraz, nemluvte komicky o prokletých

básnících jako o svých bratřích, ale všimněte si lidsky prokletých nebásníků, dejte nám něco z krve chudého a z jeho nejvlastnějšího životního pocitu — a pak před vámi smekneme a promineme vám všechnu tu neotesanost, s níž jste se vrhli na lidi, s nimiž projevujete nesouhlas ne jako umělci, ale jako ti, jichž používá vaše — a já to vím, že jen domněle vaše — partaj k zasazování kopanců do břicha těm, jež má v žaludku. Vždyť ten dobrý Laco Novomeský, chce-li říci v polemice proti mně v Tvorbě, proč se přichylují intelektuálové k socialismu, musí to říci takhle: „Nestojíme v okně politického sekretariátu komunistické strany, ale přece se souhlasem této instituce můžeme říci, že...“